

moeden, dat het vooral de meer gefortuneerde klandizie is geweest, die door de hoogbejaarde medicus is aangehouden. Overigens blijkt uit alles wel, dat deze man de klinkende munt niet heeft geschuwd. Behalve zijn vaste inkomsten uit de tractementen als stadsdoctor en opperchirurgijn en als actief, later als gewezen organist, met een totaal bedrag van ruim 700 gulden⁶⁷⁾, waren er de veelal gepeperde rekeningen voor extra-diensten aan stad, kerk of admiraliteit, benevens de nota's aan particuliere patiënten. Een enkel voorbeeld moge daaruit worden aangehaald. Zo kreeg Fornerius een extra-toelage voor het avond- of winterspelen in de Grote Kerk⁶⁸⁾, ontving hij de reeds gemelde 'derde portie' van de extra verdiensten van de beide landchirurgijns en daarenboven de vergoeding voor zijn extra werkzaamheden voor de admiraliteit. In 1647 bedroeg een declaratie aan de bewindhebbers op De Maze niet minder dan f 670-16-0 wegens behandeling van een aantal gevangen genomen soldaten⁶⁹⁾. De voor zover bekend enig bewaard gebleven rekening aan een particuliere patiënt beliep 'voor visitatien' 120 gulden⁷⁰⁾. Als vergoeding voor de reis naar Antwerpen, samen met de organist Verreyt in 1642 gemaakt, vroeg de Bossche organist 30 gulden, terwijl Fornerius met niet minder dan f 149-0-8 genoegen nam!⁷¹⁾

Minder fortuinlijk liep het af met de pacht van de vendu, welke Fornerius in augustus 1636 samen met een zekere Pieter Clements verkreeg⁷²⁾. Tot begin 1638 heeft Fornerius als functionaris 'die de vendu zal assisteren in de banck van leeninge' deze pacht in bezit gehad. Nadien bleef hij 'in gebreecke . . . en dat onder pretekte van seeckere pretensie, die hij op de Stad is maeckende over de pacht vendue vant voorleden jaar'⁷³⁾. Pas ruim een jaar later eindigde dit financieel geschil en werd hij in het ongelijk gesteld en gedwongen om 500 gulden af te dragen, ondanks zijn protest dat hij 'dese somme soo niet en kan opbrengen'⁷⁴⁾. Waarschijnlijk heeft Fornerius de functie van vendumeester weten te bemachtigen toen hij als stadsdoctor advies moest uitbrengen over het opnieuw openstellen van de vendu, nadat deze in verband met de pest gesloten was⁷⁵⁾.

Zonder hier in te gaan op de vele documenten waarin Fornerius zich presenteert als eigenaar en verhuurder van huizen⁷⁶⁾ of als participant in financiële transacties⁷⁷⁾, zal het zonder meer duidelijk zijn dat we hier te maken hebben met een ondernemend en geslepen zakenman. Een man die kennelijk met